

Newsletter

Medzinárodnej organizácie
pre migráciu (IOM)
v Slovenskej republike

Číslo 3/2013 – júl 2013

P R I P R A V U J E M E

U S K U T O Č N I L I S M E

Film a diskusia o pracovnom vykorisťovaní migrantov

EMN
European Migration Network
Európska migračná sieť

Prípady stromkáři

Premietanie dokumentárneho filmu
spojené s diskusiou

21. august 2013 / streda / 18.30 / KC Dunaj / vstup voľný

Dokumentárny film režisérky Daniely Agostini "Prípady stromkáři" (The Tree Workers Case) o najväčšom odhalenom prípade pracovného vykorisťovania migrantov v Európe za posledných 20 rokov, ku ktorému došlo v Českej republike a jeho obeťmi boli aj občania SR. Premietanie filmu bude spojené s diskusiou s medzinárodne uznávanými odborníkmi na boj proti obchodovaniu s ľuďmi. Podujatie sa uskutoční v rámci vzdelávacieho seminára Európskej migračnej siete (EMN) „Príležitosti a výzvy pracovnej migrácie“, ktorý organizuje Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) ako koordinátor EMN v SR.

Viac informácií na www.emn.sk

Národný kontaktný bod Európskej migračnej siete (EMN) v SR vás pozýva na premietanie dokumentárneho filmu *Prípady stromkáři* (*The Tree Workers Case*) o najväčšom odhalenom prípade pracovného vykorisťovania migrantov v Európe za posledných 20 rokov, ku ktorému došlo v Českej republike a ktorého obeťmi sa stali aj občania SR. Prezentácia filmu režisérky Daniely Agostini sa uskutoční 21. augusta

2013 o 18.30 hod. v [KC Dunaj](#) v Bratislave. Po filme bude nasledovať diskusia s medzinárodne uznávanými odborníkmi na boj proti obchodovaniu s ľuďmi.

Podujatie s voľným vstupom sa koná v rámci vzdelávacieho seminára EMN *Príležitosti a výzvy pracovnej migrácie*.

Viac informácií o EMN sa dočítate na www.emn.sk a www.emn.europa.eu.

Workshopy a poradenské dni IOM

IOM Bratislava uskutočnila v apríli a máji v Nitre, Žiline, Prešove a Trnave štyri workshopy. Spolu sa na nich zúčastnilo 39 príslušníkov oddelení cudzineckej polície, zamestnancov úradov práce, obvodných úradov, miest, samosprávnych krajov, inšpektorátov práce a centier právnej pomoci. Workshopy boli zamerané na prezentáciu a aplikáciu novely zákona o pobyte cudzincov v praxi týchto inštitúcií, riešenie modelových situácií migrantov na Slovensku a podporu zlepšenia činnosti a spolupráce týchto inštitúcií v oblasti integrácie migrantov. Osobné skúsenosti migrantov so životom na Slovensku z prvej ruky sprostredkovali zástupcovia komunit migrantov z Afganistanu, Vietnamu a z Ruska – kultúrni mediátori, ktorí spolupracujú s Migračným informačným centrom IOM.

Druhý deň každého workshopu bol venovaný tzv. *Poradenskému dňu* pre migrantov z tretích krajín. Poradenstvo na jednom mieste poskytovali účastníci tréningov a workshopov IOM: príslušníci oddelení cudzineckej polície, zamestnankyne úradov práce, obvodných úradov z oddelenia štátneho občianstva a matrík spolu so zamestnancami Migračného informačného

centra IOM. Pracovníci inštitúcií aj migranti privítali poradenské dni, ktoré sa v týchto mestách konali prvýkrát. Možnosť získať informácie využilo 37 migrantov zo 14 krajín. O poradenstvo sa zaujímali aj zamestnávateľia migrantov a občania SR zastupujúci migrantov. Najčastejšie otázky sa týkali pobytu na Slovensku, zamestnania, podnikania a spôsobu získania štátneho občianstva SR.

Migranti získali jednoduchší prístup k informáciám, ktoré na jednom mieste poskytovali rôzne inštitúcie. Tento prístup uľahčuje ich kontakt a komunikáciu s úradmi. Poradenské dni tiež pomáhajú zlepšiť spoluprácu medzi zastúpenými inštitúciami, ktorých zamestnanci môžu navzájom priamo konzultovať otázky, reálne situácie migrantov a vymieňať si informácie.

V S K R A T K E

Prezentačné stretnutia EMN

IOM Bratislava ako koordinátor aktivít Európskej migračnej siete (EMN) na Slovensku zorganizovala v apríli a máji 2013 niekoľko **stretnutí**, na ktorých predstavila **celoeurópsky systém ad hoc otázok** EMN z oblasti migrácie a azylu a jeho využitie v odbornej činnosti pracovníkov ministerstiev a úradov.

Stretnutie EMN k azylovej problematike

V júni 2013 IOM Bratislava ako koordinátor aktivít EMN na Slovensku uskutočnila **odborný seminár pre subjekty, ktoré pôsobia v oblasti azylu a medzinárodnej ochrany**. Cieľom stretnutia bolo prehĺbiť spoluprácu medzi štátnymi inštitúciami, mimovládny sektorom a verejnou správou. EMN na stretnutí predstavila pripravované štúdie o identifikácii obetí obchodovania s ľuďmi v procese medzinárodnej ochrany a nútených návratov a o organizácii azylových zariadení na Slovensku.

Správa o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2012

IOM Bratislava ako koordinátor EMN na Slovensku vydala *Výročnú správu o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2012*. Výročná správa sa zameriava na vývoj v oblasti migrácie a azylu v SR, legálnej migrácie a mobility, nelegálnej migrácie a návratov, medzinárodnej ochrany vrátane azylu, maloletých bez sprievodu a iných zraniteľných skupín. Správa tiež sumarizuje opatrenia v oblasti boja proti

obchodovaniu s ľuďmi, migrácie a rozvoja a implementácie legislatívy EÚ. Výročná správa je dostupná na webovej stránke EMN v [slovenskom](#) a [anglickom](#) jazyku.

Pomoc pri návrate a reintegrácii migrantov

V rámci programu asistovaných dobrovoľných návratov a reintegrácií (AVRR) pomohla IOM Bratislava v prvom polroku pri návrate do krajiny pôvodu 26 migrantom. Najviac osôb smerovalo do Vietnamu, Číny, Arménska, Ruska, Afganistanu, Indie a Moldavska.

Počas prvých šiestich mesiacov 2013 IOM poskytla reintegračnú pomoc v hodnote 28 742,80 eur celkovo 20 jednotlivcom alebo celým rodinám, ktorí sa vrátili v rámci programu AVRR a ktorí požiadali o reintegračný príspevok. Reintegračná pomoc bola poskytnutá vo Vietname, Arménsku, Číne, Moldavsku, Rusku, Indii a v Kosove a zahŕňala podporu vzdelávania, podnikania, materiálnej pomoci, zabezpečenia dočasného ubytovania a zdravotnej starostlivosti navrátilcov.

Viac informácií o programe AVRR sa dočítate na www.avr.iom.sk.

Migranti spoznávali Bratislavu a Košice

V apríli uskutočnilo Migračné informačné centrum IOM (MIC) pre migrantov prehliadku Bratislavy a Košíc. Účastníci spoznali najvýznamnejšie historické pamiatky a udalosti a dôležité miesta, ktoré im pomôžu v každodennom živote. Prehliadky miest boli súčasťou kurzu sociálnej a kultúrnej orientácie, ktorý MIC ponúka migrantom z tretích krajín. Každý mesiac čaká na účast-

Číslo 3/2013 – júl 2013

níkov vždy nová téma s informáciami, ktoré im pomôžu spoznať a uľahčiť život na Slovensku.

Viac informácií o MIC sa dočítate na www.mic.iom.sk.

Multifarebný večer a ďalšie stretnutia

Zástupcovia komunit migrantov z Afganistanu, Afriky, Latinskej Ameriky, Vietnamu a Ukrajiny v spolupráci s MIC pripravili 20. apríla 2013 v Bratislave *Multifarebný večer*, aby predstavili svoj život a kultúru verejnosti a prispeli tak k lepšiemu pochopeniu a vzťahom medzi majoritou a migrantmi. Okrem tradičných vlastnoručne pripravených jedál zástupcovia komunit pripravili program, ktorým ukázali tradičné tance a hudbu a podávali návštevníkom informácie o svojich krajinách.

Medzi ďalšie podujatia komunit migrantov patril *Večer príležitostí*, zameraný na komunikáciu v rámci komunit migrantov.

Migračné informačné centrum IOM nadviazalo spoluprácu s veľkou medzinárodnou komunitou migrantov Foreigners Bratislava. V máji spoločne zorganizovali podujatie *Summer Traffic Lights Event*, ktoré predstavilo služby MIC.

Ako sa dá žiť spolu, a nie vedľa seba

V novembri 2012 sa v siedmich krajinách Európy stretli domáce rodiny a rodiny migrantov. Vybrané stretnutia rodín boli filmované a z týchto záberov a z verejných ankiet medzi ľuďmi o ich postojoch k migrantom a migrácii vznikol spoločný film *Next Door Family*, ktorý predstavuje súžitie majoritných spoločností

a migrantov v Belgicku, Českej republike, Maďarsku, na Malte, v Taliansku, Španielsku a na Slovensku. Stretnutia rodín sa uskutočnili v rámci projektu *Next Door Family EU – Inclusive Neighbourhoods*. Projekt a stretnutia rodín na Slovensku realizovala IOM Bratislava.

Viac informácií sa dočítate na www.nextdoorfamily.eu.

Gastrofestival komunit migrantov 2013

V nedeľu 9. júna 2013 v Grassalkovichovej záhrade v Bratislave mohla verejnosť spoznať, ochutnať a zažiť pestrosť kultúr mig-

rantov z rôznych krajín, ktorí žijú na Slovensku. Na treťom ročníku úspešného gastrofestivalu sa tradičnými jedlami predstavili zástupcovia komunit migratov z Afriky, Afganistanu, Iránu, Kuby, Latinskej Ameriky, Vietnamu, Kazachstanu, Ruskej federácie a Turecka. Návštevníci mohli ochutnať pravú tureckú kávu, afganské pirôžky, kolumbijský ovsený nápoj, africké fufu, arabský hummus, kubánsku ryžu, kazašské belyashi a ďalšie špeciality, ktoré pripravili a s odborným výkladom ponúkali zástupcovia komunit migratov – kultúrni mediátori, ktorí spolupracujú s MIC. Túto bohatú zostavu kulinársky tiež podporili hostia z USA, Tibetu a zástupcovia Bretóncov na Slovensku. Pre návštevníkov bola pripravená ponuka receptov so zaujímavými nápadmi na varenie, hudobné vystúpenia a rôzne komunikačné hry a tanečné workshopy. Cieľom gastrofestivalu je podporiť porozumenie medzi majoritou a migrantmi.

IOM školila o obchodovaní s ľuďmi

Od apríla do júna 2013 IOM uskutočnila šesť školení zameraných na identifikáciu obetí a prevenciu obchodovania s ľuďmi. Zúčastnilo sa ich 131 pracovníkov miestnych samospráv, centier voľného času, pastoračných centier, Fondu sociálneho rozvoja, terénnych sociálnych pracovníkov, príslušníkov mestských polícií a konzulárnych pracovníkov Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, ktorí sa pri svojej práci môžu stretnúť s potenciálnymi obeťami obchodovania s ľuďmi a identifikovať ich.

PRÍBEHY KLIENTOV IOM

Muži obeťami núteného žobrania

Rado sa po autonehode pohybuje na invalidnom vozíku. Nemá blízku rodinu a je odkázaný na celodennú starostlivosť v domove sociálnych služieb (DSS). Asi pred rokom ho v zariadení začal navštevovať Karol, ktorý sa predstavil ako jeho vzdialený príbuzný. Karol vzbudil v Radovi dôveru a ponúkol mu, aby sa k nemu presťahoval. Už vtedy u neho bývali ďalší dvaja „vozičkari“, Marek a Ivan. Obaja mali amputované nohy. Marek bol predtým na ulici a Ivan sa nedávno nastahoval ku Karolovi z podobného zariadenia ako Rado. Krátko po Radovom presťahovaní Karol všetkých troch mužov naložil do auta pod zámienkou, že idú na výlet.

Cesta trvala viac ako deň a končila v Belgicku. Karol tam prinútil mužov žobrať na ulici a vyžobrané peniaze od nich každý večer zobral. Spávali v aute, dával im na deň len pár cigariet, kávu a trochu jedla, psychicky ich týral a niekedy aj bil. Akýkoľvek odpor bol nemožný. Ani jeden z nich nepoznal cudziu reč, dokonca si neboli istí, v akej krajine sú. Často cestovali, menili mestá a miesta.

Po niekoľkých týždňoch sa pri Radovi zastavili dvaja neznámi muži. Boli slušní a jeden z nich vedel po slovensky. Povedal im všetko o Karolovi, aj o ďalších dvoch mužoch na vozíku, ktorých nútil žobrať. Ešte v ten večer, práve keď si Karol prišiel po peniaze, prišli obaja muži znova, preukázali sa policajnými preukazmi a Karola zadržali. Ukázalo sa, že Karol za posledných päť rokov zneužil na nútené žobranie viac než 10 mužov a belgická polícia sa o neho zaujímala.

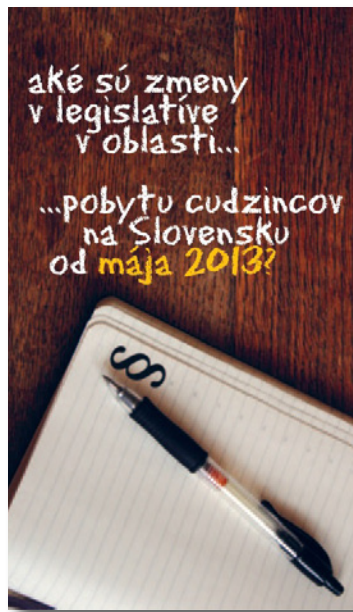
Rada, Marek a Ivan ubytovali v zariadení organizácie Pag-Asa, kde dostali potrebnú starostlivosť. S ich pomocou bol Karol v Belgicku odsúdený za obchodovanie s ľuďmi. Marek si v Belgicku našiel sociálne väzby a rozhodol sa v krajine zostať. Rado a Ivan sa s podporou projektu IOM Brusel na pomoc obetiam obchodovania s ľuďmi a v spolupráci s IOM Bratislava vrátili na Slovensko. Obaja opäť začali žiť v DSS a IOM im poskytla reintegračnú pomoc.

(Mená osôb boli pre ich ochranu pozmenené.)

Viac informácií o programe návratu a reintegrácie obchodovaných osôb IOM sa dočítate na webovej stránke www.iom.sk.

P O N Ú K A M E

Poradenstvo o zmenách zákona o pobyte cudzincov

Migračné informačné centrum IOM (MIC) vydalo nový leták *Aké sú zmeny v legislatíve v oblasti pobytu cudzincov na Slovensku od mája 2013*. Nájdete v ňom najdôležitejšie zmeny zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov, ktoré sú účinné od 1. mája 2013. Leták je k dispozícii v priestoroch MIC alebo na webovej stránke www.mic.iom.sk. Viac informácií o konkrétnych zmenách zákona podávajú právni konzultanti MIC. Vaše otázky môžete s nimi konzultovať [osobne, telefonicky alebo e-mailom](#).

Kurzy slovenského jazyka pre migrantov v Bratislave a v Košiciach

KDE: Grösslingová 4, Bratislava (4.poschodie)
 ČAS: KAŽDÝ UTOROK A ŠTVRTOK OD 18:30 – 20:00
 ZAČÍNAME: 10. septembra 2013 v UTOROK

Náše kurzy sú:

- pre všetkých cudzincov, ktorí sú štátni príslušníci tretích krajín (mimo EÚ), ktorí sú držiteľmi trvalého, prechodného alebo tolerovaného pobytu na Slovensku
- pre všetky vekové kategórie
- každá hodina na samostatný témou
- otvorený pre úplných začiatníkov aj mierne pokročilých
- bez registrácie a vstupných testov
- ZADARMO

✓ Zrozumenie	✓ Orientácia v meste
✓ Násuprenie	✓ Všetkovanie
✓ Spoločenská sieť	✓ Čas a sloboda
✓ Spoločenský život	✓ Vstup čas
✓ Čas a sloboda	✓ Vstup čas
✓ Komunikácia	✓ Bratislava v SR

Migračné informačné centrum IOM (MIC) v Bratislave a v Košiciach ponúka migrantom bezplatné otvorené kurzy slovenského jazyka. Nový cyklus kurzov sa začne v septembri 2013. [Kurz v Bratislave](#) sa začína 10. septembra a bude prebiehať každý utorok a štvrtok od 18.30 do 20.00 hod. na Grösslingovej 4 v Bratislave.

Kurzy sú určené štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí majú na Slovensku

trvalý, prechodný alebo tolerovaný pobyt. Kurzy sú bezplatné, otvorené pre úplných začiatníkov aj mierne pokročilých a navštevovať ich môžu všetky vekové kategórie. Na kurz sa netreba nahlasovať a nie je potrebné absolvovať vstupné testy. Vyučovanie je možné začať navštevovať kedykoľvek.

I O M V M É D I Á C H

Výber správ o aktivitách IOM Bratislava, ktoré boli publikované v slovenských médiách od apríla 2013:

IOM: Many migrants face violence

The Slovak Spectator, 8. 4. 2013

<http://www.slovak spectator.sk/articles/view/49629/2/iom-many-migrants-face-violence.html>

Návštevníci Gastrofestivalu mohli ochutnať tradičné jedlá zahraničných kultúr

Aktualne.sk, 9. 6. 2013

<http://aktualne.atlas.sk/navstevnici-gastrofestivalu-mohli-ochutnat-tradicne-jedla-zahranicnych-kultur/dnes/regiony/>

Slovensko bude naďalej poskytovať utečencom dočasné útočisko

SME, 19. 6. 2013

<http://s.sme.sk/r-rss/6841292/www.sme.sk/slovensko-bude-nadalej-poskytovat-utecnom-docasne-utocisko.html>

PODPORA AKTIVÍT A PROJEKTOV

Národný kontaktný bod Európskej migračnej siete (EMN) v SR:

Projekty Pomoc pri návrate a reintegrácii neúspešných žiadateľov o azyl a ilegálnych migrantov zo Slovenskej republiky do krajiny pôvodu III a Dobrovoľný návrat a reintegrácia v krajine pôvodu sú spolufinancované Európskou úniou z Európskeho fondu pre návrat. Solidarita pri riadení migračných tokov.

Projekt Migračné informačné centrum IOM na podporu integrácie cudzincov na Slovensku (fáza VI) je spolufinancovaný Európskou úniou z Európskeho fondu pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín. Solidarita pri riadení migračných tokov.

Projekt Posilnenie interkultúrnych zručností a regionálnej spolupráce odborníkov pracujúcich s migrantmi v SR III je spolufinancovaný z Európskeho fondu pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín. Solidarita pri riadení migračných tokov.

Program návratu a reintegrácie obchodovaných osôb realizuje IOM Bratislava ako súčasť národného Programu podpory a ochrany obetí obchodovania s ľuďmi, ktorý je financovaný Ministerstvom vnútra SR.

Projekt Next Door Family EU – Inclusive Neighbourhoods bol spolufinancovaný z Európskeho fondu pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín a Veľvyslanectvom USA v Bratislave.

Pri preberaní obsahu tohto newslettera vás prosíme uvádzať zdroj informácií (Názov článku. In: Newsletter Medzinárodnej organizácie pre migráciu (IOM), roč. 3, 2013, č. 3, príslušná strana).